

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lajin häirintää, pesien siirtämistä ja hävittämistä

Hakija

Asunto Oy Tampereen Suvantopuisto / Lauri Poti

Asia

Lupahakemus kalalokin pesien siirtämiseen ja toissijaiseen hävittämiseen senioritalon ja hoivakodin piha- ja kattoalueilta Tampereella, Pirkanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kalalokin (*Larus canus*) pesien siirtämiseen ja hävittämiseen 1.4.-15.6.2025, sekä mahdollisesti tuleville vuosille. Lupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Hakija haluaa siirtää ja toissijaisesti hävittää kalalokin pesiä Asunto Oy Tampereen Suvantopuiston tontin pihalta ja matalalta katolta. Hakija katsoo, että kalalokit voivat pesiä kiinteistön korkeammilla katoilla ilman että tästä aiheutuisi vaaraa asukkaille. Pesien siirtäminen on tarkoitus tehdä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa lähialueen puistoon (missä vastaavaa turvallisuushakaa ei muodostu), ennen muna- ja poikasvaihetta. Mikäli sopivaa paikkaa, missä vastaavaa vaaraa ei aiheudu muille ihmisille, ei löydy puistoalueilta, hävitettäisiin pesät. Toimenpiteet eivät haittaa muita lintulajeja, koska muita lajeja ole havaittu pesivän yhtiön piha-alueella.

As Oy Suvantopuisto on senioritalo ja sen yhteydessä on hoivakoti, sekä MLL:n toimitilat. Lokit ovat aggressiivisia pesimäajalla ja hyökkäilevät ihmisiä kohti puolustaessaan pesiään ja poikasiaan. Tämä aiheuttaa erityistä turvallisuushakaa hitaasti ja huonosti liikkuville ihmisille, jotka ovat puolustuskyvyttömiä. Käytännössä aggressiiviset lokit voisivat rajoittaa sisäpihan käyttöä ja sisäänkäynnin läpi kulkemista pesimäajalla, eikä asukkailla ole vaihtoehtoisia kulkureittejä talosta.

Ongelma on vuosittainen ja hakija on pyrkinyt ennaltaehkäisemään kalalokkien pesintää asentamalla lintupiikkejä sopiviin pesintään sopiviin kohtiin kattoa (koko katto ei ole käytännöllistä tai kohtuullista piikittää), käyttämällä haukkapelottimia, Rentokilin karkotuslaitetta sekä poistamalla kukkaruukkuja ja muita pesintään sopivia alustoja pihalta. Koska edellä mainitut ennaltaehkäisevät toimenpiteet eivät ole estäneet kalalokkeja pesimästä kiinteistöllä, hakee hakija jatkolupaa pesien ensisijaiseen siirtämiseen ja toissijaiseen hävittämiseen.

Hakijalle on aiemmin myönnetty seuraavat poikkeusluvut; VARELY/2430/2020, VARELY/3666/2020, VARELY/1608/2021 ja VARELY/429/2024 vastaaviin toimenpiteisiin.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajin elämänsäkierron kannalta tärkeillä alueilla. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan siirtää ja hävittää kalalokin pesiä alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa on voimassa ajalla 1.4.-15.6.2025.
2. Hakija saa tällä luvalla ensisijaisesti siirtää kalalokin pesiä pois Asunto Oy Tampereen Suvantopuiston tontin pihalta ja sisäpihan matalalta katolta. Jos tämä ei onnistu, esimerkiksi sopivan siirtopaikan puuttumisen vuoksi, pesiä saa hävittää.
3. Mikäli siirto on mahdollista toteuttaa, pesät tulee siirtää paikkaan, jossa pesinnästä ei aiheudu nykyistä sijaintia vastaavaa haittaa.
4. Pesitä, joissa on munia tai poikasia ei saa siirtää tai hävittää.
5. Kalalokkien pesintä on pyrittävä estämään ennalta ennen pesimäkauden alkua jatkamalla lintupiikkien, haukkaleijojen, ym. sekä mahdollisesti uusien pelotteiden ja pesimäesteiden käyttöä.
6. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
7. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
8. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
9. Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
10. Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/213/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä siirrettyjen ja/tai hävitettyjen pesien määrä, toimenpiteiden ajankohdat sekä miten kalalokkien pesintää on pyritty ennaltaehkäisemään. Lisäksi raportista tulee ilmetä tieto siitä, jatkoiko kalalokki haudontaa siirretyllä pesällä, mikäli siirto oli mahdollista toteuttaa, sekä tieto siitä, miksi pesän siirtoa ei toteutettu, jos pesä päädyttiin hävittämään. Raporttia voidaan hyödyntää mahdollisen uuden luvan edellytyksiä arvioidessa.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Poikkeuslupa myönnetään kalalokin pesien siirtämiseen ja mikäli tämä ei ole mahdollista, hävittämiseen. Kalalokit uhkaavat ihmisten turvallisuutta puolustamalla aggressiivisesti poikasiansa. Kiinteistössä asuu ja vierailee henkilöitä, jotka liikkuvat hitaasti ja jotka eivät pysty puolustautumaan lokkien hyökkäyksiltä. Mikäli kalalokin pesintään ei puututa, sisäpihan käyttö rajoittuu ja sisäänkäynnin käyttäminen hankaloituu vaihtoehtojen kulkureittien puuttuessa, eikä tätä voida katsoa muuksi tyydyttäväksi ratkaisuksi tilanteeseen.

Vuonna 2024 hakija oli poikkeusluvan VARELY/429/2024 nojalla jatkanut kiinteistön alakaton palkkien piikittämistä, mutta kattoon on käytännössä mahdotonta eikä

kohtuullistakaan piikittää kokonaan, minkä johdosta alakatolla pyrki pesimään 5, enintään 10, kalalokkiparia, joiden pesäaihioita hakija hävitti muutaman kerran, ennen kuin nämä luovuttivat pesänrakentamisyhteyksistään. Ongelmaan ei ole siten osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua, kun pesien siirtäminen tai toissijaisesti pesien hävittäminen. Hakijan tulee kuitenkin jatkaa ennaltaehkäisevien toimenpiteiden kehittämistä, sillä tämä on ensisijainen tapa ehkäistä terveysuhan syntymistä ja pesintään kajoamista. Markkinoille tulee jatkuvasti uusia, kohdennetumpia ja tehokkaampia karkotusmenetelmiä, jotka voivat myös olla ratkaisu ongelmaan aikaisempien ennaltaehkäisevien toimenpiteiden ollessa tehottomia.

Tällä poikkeusluvalla on sallittua hävittää kaikki kiinteistön alakatolla sijaitsevat kalalokin pesät, jotta yleinen turvallisuus voidaan taata kiinteistön piha- ja sisäänkäyntialueilla. Aikaisempien kokemusten perusteella todennäköisintä kuitenkin on, että pesien siirtäminen tai hävittäminen kohdistuu enintään 10 kalalokkiparin pesintäyrityksiin, eikä toiminnalla ei katsota täten olevan vaikutusta kalalokin suotuisaan suojelutasoon. Pesät tulee siirtää tai hävittää mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ennen muna- ja poikasvaihetta, jolloin on mahdollista, että kalalokit jatkavat pesintäänsä uudessa paikassa ilman että tämä vaikuttaa kalalokkien pesimämenestykseen.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Kalalokkien pesiä on oltava mahdollista siirtää tai hävittää huhtikuun alusta alkaen, jolloin toimenpiteiden vaikutus kalalokkien pesintään on mahdollisimman lievä. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi ja kansanterveyden sekä yleisen turvallisuuden vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus
Raportointitaulukko

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pirkanmaan ELY-keskus kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Sisä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi

Tampereen kaupunki kirjaamo@tampere.fi

SLL Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry. pirkanmaa@sll.fi

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry (PiLY) pily@pily.fi

Tapiola Pirkanmaa-Keski-Suomi ry info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/213/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/213/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 10.03.2025 14:52

Esittelijä Ramstedt Robin 10.03.2025 14:18

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 1. krs, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210

Telefax: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.